

IJsselland

Gemeente Dalfsen
t.a.v. de raadsgriffier
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

datum 5 september 2013
kenmerk G13.002130 AM
doorkiesnummer (038) 428 15 12
onderwerp Factsheet voor uw gemeente

Geachte leden van de gemeenteraad,

GGD IJsselland is uw dienst voor de uitvoering van de taken op het gebied van Publieke Gezondheid waarvoor uw gemeente verantwoordelijk is. GGD IJsselland voert deze taken uit voor uw gemeente en voor 10 andere gemeenten in IJsselland. Dit is bepaald in de Wet Publieke Gezondheid.

GGD IJsselland wil graag laten zien wat zij doet voor uw gemeente. Om u een beeld op hoofdlijnen te geven heeft GGD IJsselland voor uw gemeente een factsheet gemaakt. In de factsheet staat wat de wettelijke taken van GGD IJsselland zijn, hoe de financieringsstromen lopen en wat de dienstverlening voor uw gemeente is, in cijfers. Zo kunt u zien wat u voor uw bijdrage aan GGD IJsselland ontvangt qua dienstverlening.

Ik hoop u hiermee van dienst te zijn; als u vragen heeft, beantwoord ik ze graag.

Hoogachtend,

drs. Nicolette A.M. Rigter, directeur Publieke Gezondheid

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle
Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle

Contactgegevens

T (038) 428 14 28
F (038) 428 15 09
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

GGD IJsselland van en voor de gemeente Dalfsen

Wettelijk kader - Publieke gezondheidszorg

Gemeenten verantwoordelijk voor publieke gezondheid

De publieke gezondheidszorg is vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Deze wet onderscheidt collectieve preventie, infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg. De gemeenten zijn op basis van de Wpg verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken voor de publieke gezondheidszorg.

De GGD voert een groot deel van de taken uit

Gemeenten zijn wettelijk verplicht een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. De GGD houdt zich onder andere bezig met het opsporen en bestrijden van gezondheidsrisico's, een gezonde en veilige omgeving en een gezonde leefstijl. Gemeenten besteden een groot deel van het budget voor de publieke gezondheidszorg en het gezondheidsbeleid aan dienstverlening via de GGD.

(Bron: www.nationaalkompas.nl/zorg/publieke-gezondheidszorg/publieke-gezondheidszorg-samengevat)

Kenmerken van GGD IJsselland

- GGD IJsselland is een gemeenschappelijke gezondheidsdienst van en voor gemeenten en is ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
- GGD IJsselland voert de wettelijke taken Publieke Gezondheid uit voor 11 gemeenten in IJsselland, inclusief Dalfsen.
- GGD IJsselland wordt bestuurd door een Algemeen Bestuur waarin alle gemeenten zitting hebben. Voor Dalfsen is wethouder M. von Martels lid van het Algemeen Bestuur.

Inwoners

Aantal inwoners regio IJsselland	512.742*
Aantal kinderen 0-4 jaar IJsselland	18.358
Aantal kinderen 4-12 jaar IJsselland	59.761
Aantal inwoners Dalfsen	27.585
Aantal kinderen 0-4 jaar Dalfsen	828
Aantal kinderen 4-12 jaar Dalfsen	3.232

* bron: begroting 2014, peildatum 01-01-2013

In Dalfsen is 15% van de inwoners 12 jaar of jonger, gelijk aan 15% gemiddeld in de regio IJsselland.

Gemeentelijke bijdragen

Onderstaand overzicht toont de gemeentelijke bijdragen aan de GGD voor het basistakenpakket (verplicht o.b.v. de Wpg).

Begroting	2011	2012	2013*	2014*
Gemeentelijke bijdragen totaal	€ 8.977.847	€ 8.104.799	€ 7.963.742	€ 7.942.079
Vanuit Dalfsen	€ 464.849	€ 427.944	€ 434.121	€ 438.454

* exclusief dienstverlening JGZ 0-4

Bezuinigen en ombuigen

Tussen 2011 en 2012 realiseerde de GGD een bezuinigingstaakstelling van 10% op de totale gemeentelijke bijdragen (totale omvang betrof € 710.000). Daarnaast wordt de benodigde versterking van de organisatie voor gemeenten op termijn budgettair neutraal uitgevoerd. De kosten worden gedekt met ombuigingen binnen de GGD-begroting voor een bedrag van minimaal € 270.000 en een aantal aanvullende maatregelen, zoals het niet vervangen van medewerkers die met pensioen gaan, in totaal voor een bedrag van € 523.000.

Taken GGD IJsselland

GGD IJsselland bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van burgers in de regio IJsselland. De meeste taken zijn wettelijk verplicht en hiervoor gelden wettelijke kwaliteitseisen. De wettelijke taken van de GGD worden op basis van een bijdrage per inwoner betaald door de 11 gemeenten die deelnemen. In het overzicht op de volgende pagina staat of de taak wettelijk verplicht is en hoe de financiering is geregeld.

Overzicht taken en financiering van taken GGD

Taken	Wettelijke plicht	Financiering	Toelichting
Algemene taken op basis van art 2	WPG		
Bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen	X	Bijdrage per inwoner	Basis-dienstverlening op grond van de gemeenschappelijke regeling
Epidemiologisch onderzoek (o.a. gezondheidsmonitoren en gezondheidsatlas)*	X	Bijdrage per inwoner	Idem, tevens landelijke normen
Bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's**	X	Bijdrage per inwoner	Basis-dienstverlening op grond van de gemeenschappelijke regeling
Medische Milieukunde* **	X	Bijdrage per inwoner	Idem, tevens landelijke normen
Psychosociale hulp bij rampen	X	Bijdrage per inwoner	Idem, tevens landelijke normen
Technische Hygiënezorg (tevens geregeld in de Wet Kinderopvang)	X	Bijdrage per verrichting/deels per inwoner	Idem, tevens landelijke regelgeving en afspraken met gemeenten; Inspecties onderwijs is gemeenschappelijke taak, wordt per inwoner betaald
Jeugdgezondheidszorg 4-19 (art 5)**	WPG	Bijdrage per inwoner	Dienstverlening op grond van gemeenschappelijke regeling en landelijke normen (alle gemeenten)
Jeugdgezondheidszorg 0-4 (art 5)**	WPG	DVO***	Dienstverlening ligt vast in DVO*** met 7 gemeenten en landelijke normen
Systematisch volgen gezondheidstoestand	X		
Signaleren van specifieke aandoeningen	X		
Geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding	X		
Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma	X	Rijksbijdrage	Vaccinaties worden via het RIVM vergoed
Formuleren maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen	X		
Bestrijding van infectieziekten** (art. 6)	WPG	Bijdrage per inwoner	
Nemen van algemene preventieve maatregelen	X		
Bestrijden van tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen	X	Bijdrage deels rijk / deels per inwoner	Voor geslachtsziektebestrijding geldt een rijkssubsidie.
Bron-en contactopsporing bij meldingen	X		
Advies en vaccinaties aan reizigers		Door klanten	Wordt kostendekkend uitgevoerd; geen bijdrage gemeenten
Openbare geestelijke gezondheidszorg	WPG	Bijdrage per inwoner	Basis-dienstverlening op grond van de gemeenschappelijke regeling
Forensische geneeskunde		Gemengd	24-uurs beschikbaarheid valt binnen basis dienstverlening (bijdrage per inwoner)
Lijkschouw		Bijdrage per verrichting	Plicht aan gemeenten o.b.v. wet Lijkbezorging.
Dienstverlening Justitie en politie (o.m. arrestantenzorg)		Door politie/justitie	Wordt kostendekkend uitgevoerd; geen bijdrage gemeenten
Maatwerk in opdracht gemeenten**		Afzonderlijk per gemeente	Financiering o.b.v. uurtarief
Maatschappelijke zorg voor Centrumgemeente Zwolle	WMO	Centrumgemeente Zwolle	Alleen voor gemeenten die vallen onder Centrumgemeente Zwolle
Bijdrage aan CJG's		Afzonderlijk per gemeente	Financiering o.b.v. uurtarief. Maatwerkafspraken per gemeente
Preventieve Logopedie		Idem	In 2013 DVO*** met drie gemeenten
Specifieke projecten in gemeenten		Idem	Financiering o.b.v. uurtarief. Maatwerkafspraken per project

*Waaronder taken bij bestrijding van crises en rampen; **Toelichting hieronder;

***DVO: (Langlopende) Dienstverleningsovereenkomst

Preventieprogramma's

Gemeenten voeren projecten en activiteiten uit om gezond gedrag te stimuleren. Bijvoorbeeld om alcoholgebruik terug te dringen, weerbaarheid te vergroten en overgewicht te voorkomen. De GGD adviseert over deze thema's vanuit haar kennis van effectieve maatregelen en landelijke (beleids)ontwikkelingen en deelt actief kennis en ervaring met gemeenten. GGD IJsselland treedt voor gemeentelijke projecten vaak op als projectleider (dit projectleiderschap is meestal een maatwerkafpraak met gemeenten, financiering o.b.v. uurtarief).

Infectieziektebestrijding

De GGD speelt een centrale rol in het bestrijden van infectieziekten in onze samenleving. Alle infectieziekten die mogelijk een bedreiging voor grote groepen burgers kunnen vormen, worden gemeld aan de GGD (wettelijke plicht). Voorbeelden van aandoeningen die regelmatig worden gemeld zijn voedselinfecties, veteranenziekte, kinkhoest, leverontsteking, Q-koorts en tuberculose. De GGD beoordeelt iedere melding en neemt zo nodig maatregelen. Dit betekent dat de GGD op zoek gaat naar de bron (persoon die andere mensen kan besmetten), het aantal besmette personen in kaart brengt en maatregelen neemt om verdere verspreiding te voorkomen. Het bestrijden van infectieziekten vraagt om een goede samenwerking; met behandelende artsen, de gemeente, maar ook met de Voedsel- en Warenautoriteit en bijvoorbeeld landbouworganisaties.

Voor wat betreft geslachtsziektenbestrijding heeft GGD IJsselland een spreekuur waar mensen komen voor advies en/of een soa-test. Hiernaast zet GGD IJsselland in op preventie en voorlichting om geslachtsziekten te voorkomen.

Milieu en gezondheid

Gemeenten krijgen regelmatig te maken met vraagstukken rond gezondheidsrisico's van milieu-aspecten. Bijvoorbeeld bij een bodemsanering, vergunningverlening aan (agrarische) bedrijven of bij plannen voor een woonwijk. Ook inwoners kunnen vragen hebben, bijvoorbeeld over de gezondheidsrisico's van asbest in hun woning, over UMTS-masten of over geluidhinder door verkeer.

Het team milieu en gezondheid van de GGD heeft de expertise in huis om gemeenten hierover te adviseren en om vragen van inwoners te beantwoorden. Het team heeft ervaring met risicocommunicatie, zodat inwoners de juiste informatie krijgen, zich begrepen voelen en erkend voelen.

Het werkveld milieu en gezondheid (de officiële term is 'medisch milieukundige zorg') is heel divers en omvat een veelheid aan thema's en vraagstukken. Enkele voorbeelden: vragen over geur- en geluidhinder, gezondheidseffecten van fijn stof, de mogelijke effecten van straling, risico's van intensieve veehouderijen, onderzoek klachten eikenprocessierups, de risico's van hitte en koude, klachten over vocht en schimmel in de woning, nazorg bij rampen en incidenten. Uiteindelijk gaat het over het voorkomen dat mensen onnodig gezondheidsrisico's lopen door blootstelling aan het milieu.

Jeugdgezondheidszorg

De wettelijke taken voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ) bestaan uit een uniform deel en een maatwerkdeel. Beide delen moeten wettelijk worden aangeboden aan alle kinderen in Nederland. Voor het uniforme deel gebeurt dit aan alle kinderen op dezelfde wijze en op vaste contactmomenten. In dit deel is geen gemeentelijke beleidsvrijheid mogelijk. Het maatwerkdeel betreft onder meer het geven van voorlichting, advies en begeleiding en kan worden afgestemd op de specifieke behoefte van het kind of van groepen kinderen in een bepaalde gemeente. Hierin kan de gemeente dus keuzes maken. Dit deel wordt, in overleg met de gemeente, zoveel mogelijk afgestemd op het lokale gezondheidsbeleid, het jeugdbeleid en de ontwikkelingen ten aanzien van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

De JGZ voert in Dalfsen het Rijksvaccinatieprogramma uit voor kinderen in de leeftijd van 0-19 jaar. De meeste vaccinaties worden gegeven tijdens de contacten op het consultatiebureau of tijdens een gezamenlijk vaccinatiemoment. Het vaccinatieprogramma beschermt tegen Difterie, Kinkhoest, Tetanus, Bof, Mazelen, Rode hond, Polio, de belangrijkste oorzaken van Nekkrimp en Baarmoederhalskanker. In de gemeente Dalfsen is 97,8% van de kinderen op 10-jarige leeftijd voldoende beschermd.

GGD IJsselland verzorgt de JGZ in Dalfsen voor kinderen in de leeftijd van 0-19 jaar. De GGD heeft in totaal op 18 momenten contact met opgroeiende kinderen: 15 momenten in de leeftijd van 0-4 jaar en drie momenten tussen 4 en 19 jaar. De JGZ wordt uitgevoerd door jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, consultatiebureau-assistenten en doktersassistenten van de GGD op het consultatiebureau en in de scholen. Taken van JGZ zijn:

- Het volgen van de lichamelijke, psychische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen
- Het geven van informatie aan ouders en kinderen over een gezonde ontwikkeling en het besteden van aandacht aan mogelijke problemen in de opvoeding
- Het signaleren van (dreigende) stoornissen en zorgen voor adequate behandeling of verwijzing

Maatwerkdeel basistakenpakket JGZ

GGD IJsselland is een van de kernpartners in het CJG in Dalfsen. De verschillende ketenpartners en instellingen in CJG-verband sporen zo vroeg mogelijk en preventief sociaal-emotionele problematiek op. Doel is het vroegtijdig oppakken ervan en het voorkomen van zwaardere hulpverlening. De JGZ van GGD IJsselland gaat uit van en sluit aan bij de eigen kracht van ouders en ondersteunt daar waar dat nodig is. Kinderen en hun ouders krijgen zo vroeg mogelijk, zo kort mogelijk en zo nabij mogelijk zorg en hulp bij hun probleem. De veiligheid en ontwikkeling van het kind staat hierbij altijd voorop.

JGZ wordt ingeschakeld wanneer er zorgen zijn over het gezond opgroeien. Het kan zijn dat ouders het initiatief nemen of dat de school contact opneemt. De JGZ heeft de mogelijkheid om bij ouders thuis op bezoek te gaan. Verder verzorgt de JGZ voorlichtingsbijeenkomsten.

De JGZ participeert in het CJG Dalfsen als kernpartner met de volgende taken:

- Participeren in het Zorgadviesteam (ZAT)
- Verzorgen van de bereikbaarheid van het CJG en het Opvoedspreekuur CJG 0-19 jaar (Ouders/verzorgers – en jongeren zelf - kunnen tijdens het Opvoedspreekuur zonder afspraak binnenlopen om een vraag te stellen over opvoeding en/of ontwikkeling van hun kind en of hun jongere.)
- Houder van het digitale dossier JGZ met de sociaal-medische ontwikkeling van elk kind
- Procescoördinatie en invulling van het kernteam CJG (in afwachting van een definitieve invulling)
- Voortzetting van de samenwerking met CJG-partners en verdere intensivering daarvan

Over maatwerk

GGD IJsselland biedt de mogelijkheid om 'maatwerk' in te kopen. Het kan dan gaan om specifieke voorlichtingsactiviteiten of projecten die de gezondheid bevorderen. Ook wordt in alle gemeenten specifieke ondersteuning geboden aan het Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast werkt de GGD mee aan landelijke projecten die ook door externen worden gefinancierd, zoals de bestrijding van de eikenprocessierups.

De gemeente Dalfsen heeft in 2012 voor € 25.787 maatwerk bij GGD IJsselland ingekocht ten behoeve van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Dienstverlening GGD IJsselland 2012: specifiek voor Dalfsen

De tabel hieronder geeft een overzicht van de dienstverlening van GGD IJsselland in 2012.

	Regio IJsselland	Dalfsen
JGZ (regulier) <i>Let op: in dit factsheet geven we cijfers en getallen weer over het jaar 2012. De JGZ plant en werkt echter in schooljaren. Hierdoor kan er sprake zijn van verschillen in aantallen zoals die staan vermeld in andere stukken.</i>		<ul style="list-style-type: none"> • 5.962 kinderen (4-19) op 18 basisscholen en 1 school voor VO • 1.146 kinderen te onderzoeken* • 95,38% van de kinderen in beeld • 79 kinderen (4-19) contact voor extra zorgbehoefte • 18 x huisbezoek beïnvloeding gezondheidsbedreiging
Maatwerk in CJG (alleen door JGZ 4-19)		<ul style="list-style-type: none"> • 359 contacten telefonisch of inloopspreekuur • 283 contacten over kinderen in zorgstructuur
Technische Hygiëne zorg (Inspecties op hygiëne en veiligheid, variërend in tijdsduur afhankelijk van de situatie ter plekke)		<ul style="list-style-type: none"> • 4 peuterspeelzalen** • 4 kinderdagverblijven** • 13 Buitenschoolse opvang (bso's)** • 1 gastouderbureau** • 15 nieuwe gastouders, 7 gastouders volgens de jaarlijkse steekproef ** • Alle basisscholen worden eens per 4 jaar door de GGD bezocht***
Milieu en Gezondheid	186 meldingen	13 meldingen; onder meer over gehoorschade bij jongeren en meten van formaldehyde en NO ₂ in een basisschool
Forensische geneeskunde		12 keer een lijkschouw uitgevoerd: 1 x na natuurlijke dood; 8 x na niet-natuurlijke dood (ongeval 4 en suicide 4); 3 x bij euthanasie
Infectieziekten	<ul style="list-style-type: none"> • 454 meldingen van meldingsplichtige ziekten • 913 telefonische vragen over infectieziekten • 2362 consulten in het kader van geslachtsziektenbestrijding (SOA/Sense), gevonden soa; 465 (= vindpercentage 19,6%)	Ongeveer 24 meldingen van infecties per jaar uit Dalfsen
Tuberculose	61 patiënten in totaal: 30 in vergevorderd stadium, 31 alleen geïnfecteerd	0 patiënten en 1 geïnfecteerde uit Dalfsen
Team VIA	Meldingen in totaal: 259	Meldingen in Dalfsen: 15
Team Zwerfjongeren	Meldingen in totaal: 92	Meldingen in Dalfsen: 3
Bemoeizorg Jeugd	Meldingen in totaal: 67	Meldingen in Dalfsen: 4
Vervuilde huishoudens	Meldingen in totaal: 62	Meldingen in Dalfsen: 4

* Door het invoeren van een andere werkwijze is een deel van de onderzoeken naar 2013 verplaatst.

** Wettelijke taak, Wet Kinderopvang. *** Wettelijke taak, Wet publieke gezondheid.

Meer informatie

Neem voor specifieke vragen over de dienstverlening van GGD IJsselland contact op met de accounthouder voor Dalfsen: Angèl Hylkema, telefoon 038 428 16 69, e-mail a.hylkema@ggdijselland.nl.

► Kijk voor actuele kerngegevens, cijfers en resultaten van onderzoek en monitoring door GGD IJsselland in de Gezondheidsatlas: www.gezondheidsatlasggdijselland.nl

► Bekijk het online jaarverslag 2012 van GGD IJsselland op: www.ggdijsellandjaarverslag.nl